

พฤติกรรมกรรมการออมของบุคคลวัยทำงาน
ในกรุงเทพมหานคร
SAVING BEHAVIOR OF WORKERS PERSON
IN BANGKOK

สุวารินทร์ ก้อนทอง
สาขาการเงินและการธนาคาร คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ผู้รับผิดชอบบทความ

Suwarin Konthong

Email: suwarin.k@dodbiotech.com

Faculty of Business Administration Program in Finance and Banking, Ramkhamhaeng
University
Corresponding author

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมกรรมการออมของบุคคลวัยทำงานในกรุงเทพมหานคร 2) เพื่อศึกษาพฤติกรรมกรรมการออมของบุคคลวัยทำงานในกรุงเทพมหานครที่จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือบุคคลวัยทำงานในกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติการทดสอบแบบ t-test และสถิติความแปรปรวนทางเดียว (one way ANOVA) หากพบความแตกต่างจะนำไปเปรียบเทียบเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของ LSD

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า บุคคลวัยทำงานในกรุงเทพมหานคร ที่มี สถานภาพ ต่างกัน มีพฤติกรรมกรรมการออมไม่ต่างกัน ส่วนบุคคลวัยทำงานที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ส่วนตัวต่อเดือน ค่าใช้จ่ายต่อเดือนและตำแหน่งงานต่างกัน มีพฤติกรรมกรรมการออมต่างกัน

คำสำคัญ : พฤติกรรมการออม, บุคคลวัยทำงานในกรุงเทพมหานคร

Abstract

The objectives of this study were 1) to study the Saving behavior of workers in Bangkok 2) To study the Saving behavior of workers in Bangkok, Classified by personal factors.

The sample group was 400 people of workers in Bangkok. The questionnaire was used to be a tool for collecting the data. The data collected were analyzed by using the Frequency, percentage, mean and standard deviation. The hypotheses were tested by One-way ANOVA (F-tests) in case of its had statistical significant different testing a pair of variables by LSD was used to test hypothesis for each pair in order to see which pair are different.

The results of hypothesis testing showed that workers in Bangkok, the behavior of saving is not different among the working class comparing their status difference. However, the behavior of saving is different comparing their age gender education among the working class when consider their personal income personal per month expense per month and position of work.

Keywords: Saving Behavior; Worker in Bangkok and Surroundings

บทนำ

ปัญหาการออมเป็นปัญหาที่สำคัญอย่างยิ่งยวดของประเทศ เพราะต่อไปประชากรไทยจำนวนมากจะมีอายุยืนจนถึงประมาณ 80-90 ปี ประชากรมากกว่าครึ่งหนึ่งของประเทศ ยังเก็บออมไม่เพียงพอ บางคนยังไม่ได้แม้แต่เริ่มออม บางคนไม่รู้จะทำอย่างไร ปัจจุบันรัฐบาลพยายามช่วยอยู่บางส่วน ผ่านเบี้ยยังชีพ 500 บาทต่อเดือน กองทุนประกันสังคม กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (หรือให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีผ่านกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กรมธรรม์ประกันชีวิต LTF RMF) รวมไปถึงกองทุนการออม สิ่งที่ทำให้เรื่องนี้เป็นปัญหาหนัก แก่ไม่ตก ก็เพราะรายได้ภาษีที่รัฐบาลมีอยู่ในปัจจุบัน มีไม่มาก มีจำกัดจำเขี่ย ไม่เพียงพอต่อการใช้จ่ายลงทุนในแต่ละปีอยู่แล้ว ด้วยเหตุนี้ รัฐบาลคงไม่สามารถมือเติบ ให้สวัสดิการเลี้ยงดูประชากรที่สูงอายุได้ เช่นที่เป็นอยู่ในสหรัฐ หรือ ยุโรป ซ้ำร้าย เสาหลักที่ผู้สูงอายุไทยพึ่งพาเป็นสำคัญในอดีต คือ สถาบันครอบครัว ก็เริ่มอ่อนแอลง ทางแก้มืออยู่ทางเดียว ก็คือ ประชาชนแต่ละคนต้องรู้จักออมเงินเอง ซึ่งการออมเงินนั้นเราจำเป็นต้องพิจารณารายรับและรายจ่ายด้วย การออมจะแบ่งเป็น 2 แบบคือ เก็บก่อนจ่าย และจ่ายก่อนเก็บ โดยวัตถุประสงค์ในการการออมเงินมีหลายประเภท ขึ้นอยู่กับแรงจูงใจเพื่อนำเงินออมนั้นไปใช้ในอนาคต ซึ่งสามารถแบ่งแยกวัตถุประสงค์ของการออมเงิน ได้ดังนี้

1. เพื่อไว้ใช้จ่ายยามฉุกเฉินหรือเจ็บป่วย
2. เพื่อบริหารรายรับ - รายจ่าย เป็นการสร้างหลักประกันชีวิตในช่วงวัยทำงาน
3. เพื่อให้มีเงินไว้ใช้ในยามชรา

4. เพื่อไว้ใช้ทางด้านการศึกษา
5. เพื่อมีบ้านเป็นของตนเอง เป็นการออมเพื่อให้มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง
6. เพื่อซื้อสินค้าคงทน เป็นการออมในรูปของสินทรัพย์ที่มีมูลค่า
7. เพื่อไว้ใช้กู้เงิน เป็นการออมโดยเก็บในรูปของเงินสด อสังหาริมทรัพย์

การศึกษาพฤติกรรมกรรมการออมของคนวัยทำงาน เป็นการศึกษาที่พยายามทำความเข้าใจถึงพฤติกรรมของแต่ละบุคคลในการที่จะเก็บออมหรือนำเงินที่มีอยู่ไปลงทุนให้เกิดประโยชน์และเปรียบเทียบว่าบุคคลเหล่านี้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องทางการเงินที่เหมือนหรือแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร ประกอบกับผู้วิจัยจึงให้ความสนใจในเรื่องของการออม โดยจะทำการศึกษาพฤติกรรมกรรมการออมของบุคคลวัยทำงานในกรุงเทพมหานครซึ่งจะเปรียบเทียบ พฤติกรรมการออมของบุคคลวัยทำงานในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยประชากร และเพื่อศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวกับเงินออมที่มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการออมของบุคคลวัยทำงานในกรุงเทพมหานคร ผลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการส่งเสริมให้ประชากรไทยสามารถออมเงินได้เพิ่มมากขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมกรรมการออมของบุคคลวัยทำงานในกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมกรรมการออมของบุคคลวัยทำงานในกรุงเทพมหานครที่จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ขอบเขตของงานวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับ พฤติกรรมการออมของบุคคลวัยทำงานในกรุงเทพมหานคร โดยการวิจัยในครั้งนี้ขอบเขตของงานวิจัยดังหัวข้อต่อไปนี้

1. ขอบเขตของประชากร ขอบเขตการศึกษาวิจัยครั้งนี้จะศึกษาพฤติกรรมกรรมการออมของบุคคลวัยทำงานในกรุงเทพมหานคร ซึ่งไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน การกำหนดกลุ่มตัวอย่างจึงต้องกำหนดโดยการเปิดตารางหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Yamane (1973) ซึ่งทางผู้วิจัยได้กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้ที่ 5% จึงทำให้มีระดับความเชื่อมั่นที่ 95% และจากการเปิดตารางที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95% พบว่าจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ได้มีจำนวน 400 ตัวอย่าง

2. ขอบเขตด้านเนื้อหาและประเด็นในการศึกษา เพื่อศึกษาพฤติกรรมกรรมการออมของบุคคลวัยทำงานในกรุงเทพมหานครจำแนกตามปัจจัยต่างๆ โดยการศึกษาค้นคว้าประกอบด้วยตัวแปรดังต่อไปนี้ ด้านปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ เพศ สถานภาพ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ส่วนตัวต่อเดือน ค่าใช้จ่ายต่อเดือน และตำแหน่งงาน ตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมการออมของบุคคลวัยทำงานในกรุงเทพมหานคร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อให้ทราบถึงพฤติกรรมกรรมการออมของบุคคลในวัยทำงาน
2. เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการออมของบุคคลในวัยทำงาน
3. เพื่อเป็นแนวทางให้เกิดการออมที่มีประโยชน์หรือผลตอบแทนสูงสุด
4. เพื่อเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงิน เพื่อใช้ออกแบบผลิตภัณฑ์ทางการเงิน

ทบทวนวรรณกรรม

(ชารวี บุตรบำรุง, 2555) พจนานุกรมฉบับบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2525 ให้นิยามไว้ว่าการออม คือ การ ประหยัด การเก็บหอมรอมริบ การถนอม และการสงวน สิ่งที่จะประหยัด หรือเก็บหอมรอมริบ ได้แก่ ทรัพย์สินเงินทอง เงินออม หมายถึง ส่วนของรายได้ที่เหลืออยู่ หรือที่กันเอาไว้ไม่นำมาใช้จ่ายในการบริโภค อุปโภคในขณะปัจจุบัน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเก็บไว้ใช้จ่ายในยามเจ็บป่วย เมื่อมีเหตุฉุกเฉินเกิดขึ้น หรือเมื่อแก่ชรา หรือเพื่อใช้จ่ายในกิจการ อื่นใดที่สมควร ส่วนของรายได้ทั้งหมดที่ไม่ได้นำมาใช้จ่ายและเก็บเอาไว้ก็นับเป็นเงินออมได้ทั้งหมด แต่ถ้าพูดถึงเงินออมในลักษณะที่เก็บเอาไว้เฉยๆ จะไม่ใช่เงินออมในความหมายทางเศรษฐศาสตร์ เงินออมทางเศรษฐศาสตร์ หมายถึง ส่วนของรายได้ที่มีได้มีการใช้จ่ายบริโภคอุปโภคและเงินจำนวนนั้นได้นำไปลงทุนเพื่อเพิ่มผลผลิตในระบบเศรษฐกิจด้วย แต่ไม่ได้หมายความว่าผู้ที่ทำการออมเงินจะต้องเข้าไปจัดการลงทุนทำการผลิตสิ่งใดสิ่งหนึ่งขึ้น ผู้ที่ทำการออมกับผู้ลงทุนไม่จำเป็นจะต้องเป็นบุคคลคนเดียวกัน และโดยปกติจะไม่ใช่มูลค่าเดียวกันด้วย ในความหมายนี้เพียงแต่หมายถึงเงินที่ออมไว้นั้นต้องพร้อมที่จะนำไปลงทุนประกอบธุรกิจได้โดยจะผ่านระบบการเงินของประเทศหรือสถาบันการเงินอื่นใดก็ได้

ดังนั้นพอสรุปได้ว่า เงินออมตามความหมายทางเศรษฐศาสตร์ หมายถึง บรรดาเงินฝากในธนาคารหรือในสถาบันการเงินอื่นๆ เช่น บริษัทเงินทุน บริษัทเครดิตฟองซิเอร์ บริษัทประกันชีวิตที่ประชาชนนำไปฝาก และจำนวนเงินส่วนที่ประชาชนนำไปซื้อหุ้นของกิจการต่างๆ (หลักทรัพย์) หรือแม้แต่ส่วนของเงินที่เอกชนนำออกให้กู้ยืมเป็นส่วนตัว (ไม่รวมการกู้ยืมเพื่อการบริโภค) ซึ่งจะเห็นว่าจำนวนเงินออมเหล่านี้ยังคงหมุนเวียนเปลี่ยนมืออยู่ในระบบเศรษฐกิจ ส่วนรวมมิได้สูญหาย การออม คือ รายได้เมื่อหักรายจ่ายแล้วจะมีส่วนซึ่งเหลืออยู่ ส่วนของรายได้ที่เหลืออยู่ซึ่งไม่ได้ถูกใช้สอยออกไปนี้เรียกว่าเงินออม $Incomes - Expenses = Savings$ โดยทั่วไปการออมจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อบุคคลนั้นมีรายได้มากกว่าการจ่ายของเขา ทางที่จะเพิ่มเงินออมให้แก่ บุคคล อาจทำได้โดยการพยายามหาทางเพิ่มรายได้ให้มากขึ้นด้วยการทำงานมากขึ้น ใช้เวลาว่างในการหารายได้พิเศษ หรือการปรับปรุงงานที่ทำอยู่ให้มีประสิทธิภาพมีรายได้สูงขึ้น เป็นต้น นอกจากนั้นการลดรายจ่ายลงด้วยการรู้จักใช้จ่ายเท่าที่จำเป็นและเหมาะสมก็จะทำให้มีการออมเกิดขึ้นได้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ด้านวัตถุประสงค์ในการออม

(ปรารภนา เหล่าคนดี, 2558) สำหรับวัตถุประสงค์ของการออมในภาคครัวเรือนนั้น มีหลายประการแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล ซึ่งโดยทั่วไปแล้ว มีดังนี้

1. เพื่อใช้จ่ายในยามชรา: เป็นเหตุผลประการสำคัญในการเก็บออมของคนทั่วไป ซึ่งเป็นที่ทราบดีว่า ในยามชรา นั้น รายได้จากการทำมาหาเลี้ยงชีพจะต้องลดลงหรืออาจจะไม่มีเลย ซึ่งจำเป็นต้องมีการเก็บออมไว้ ในขณะที่ตนเองยังมีรายได้ในระดับที่สามารถออมได้

2. เพื่อไว้ใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน: ยามฉุกเฉินคือเวลาที่เกิดเหตุการณ์ไม่คาดฝันมาก่อน ซึ่งจะมี ความจำเป็นที่จะต้องใช้จ่ายเงินอย่างกะทันหัน เช่น การประสบอุบัติเหตุการเจ็บไข้ได้ป่วย ฯลฯ ซึ่งเป็น สถานการณ์ที่จำเป็นที่จะต้องต้องมีเงินออมไว้เช่นกัน

(ชานีเยสย์ ช่างวัฒนกุล, 2559) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนจังหวัดสตูล พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลมากสำหรับการออม คือ วัตถุประสงค์เพื่อใช้จ่ายยามฉุกเฉินมีมากที่สุด รองลงมาคือ วัตถุประสงค์เพื่อใช้จ่ายยามชรา วัตถุประสงค์เพื่อเก็บไว้เป็นมรดกให้ลูกหลาน วัตถุประสงค์เพื่อใช้จ่าย สำหรับการศึกษ วัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการจัดหาหลักประกันในชีวิต วัตถุประสงค์เพื่อจ่ายสำหรับที่อยู่อาศัย และวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นทุนในการประกอบธุรกิจ มีอิทธิพลมาก ส่วนวัตถุประสงค์เพื่อใช้จ่ายใน การซื้อสินค้า วัตถุประสงค์เพื่อผลตอบแทนในการออม วัตถุประสงค์ใช้ในกิจกรรมทางสังคม และ วัตถุประสงค์เพื่อใช้ในกิจกรรมอื่นๆ เช่น งานแต่งงาน ท่องเที่ยว นั้นมีอิทธิพลปานกลาง

(นันทพร จรัสสุขสวัสดิ์, 2560) การวางแผนทางการเงินของบุคคลกลุ่มวัยทำงานในเขต กรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้ที่มีการวางแผนทางการเงินในเขตกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่ จะมีวัตถุประสงค์ในการออมเพื่อไว้ใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน และการนำเงินไปลงทุน

(กฤตภาส เลิศสงคราม, 2555) พนักงานบริษัทพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ มีจุดมุ่งหมายในการออม เพื่อใช้จ่ายยามฉุกเฉินมากที่สุด และจุดมุ่งหมายการออมเพื่อใช้เป็นแหล่งเงินทุนในอนาคต เพื่อผลตอบแทน เพื่อเป็นมรดกให้ครอบครัว และเพื่อการลดหย่อนภาษี อยู่ในระดับมาก ถึงมากที่สุด ในขณะที่ จุดมุ่งหมายในการออมเพื่อลดหย่อนภาษี อยู่ในระดับปานกลางมากที่สุด

(อนงนาฏ ศุภกิจวงษ์กุล, 2558) วัตถุประสงค์ของการออม ขึ้นอยู่กับความต้องการส่วนบุคคล อาทิ

- เช่น เพื่อเก็บไว้ใช้จ่ายยามเจ็บป่วยหรือชราไม่เป็นภาระต่อลูกหลาน
- เพื่อไว้ใช้ทางการศึกษา หน้าที่การงานและสร้างเงินในอนาคต
- เพื่อไว้เป็นมรดกให้ลูกหลานและสังคม
- เพื่อสร้างหลักประกันชีวิตและความมั่นคงทางการเงิน
- เพื่อเป็นหลักประกันในการกู้ยืมเพื่อซื้อสินทรัพย์อื่นๆ
- เพื่อเก็บไว้ใช้ดำรงชีวิตหลังเกษียณอายุ

เพื่อเป็นเงินทุนในการประกอบอาชีพหรือเปลี่ยนอาชีพ
เพื่อไว้ใช้จ่ายนอกเหนือจากรายจ่ายประจำหรือใช้จ่ายยามฉุกเฉิน
เพื่อผลตอบแทนทางการออม เช่น ดอกเบี้ย เป็นต้น

ด้านรูปแบบของการออม

(ชานีเยฮ์ ช่างวัฒนกุล, 2559) การออมนั้นไม่ได้มีเพียงแค่การสะสมเงินไว้ในรูปแบบของเงินสดเท่านั้น แต่ยังสามารถออมเงินไว้ในรูปแบบอื่นๆ ได้อีก ซึ่งรูปแบบในการออมเงินนั้นมีอยู่หลายวิธีโดยได้มีการจัดรูปแบบในการออมเป็นหมวดหมู่ที่แตกต่างกัน โดยแบ่งเป็น 3 รูปแบบดังนี้

1. การออมในรูปแบบสินทรัพย์ถาวร เป็นการออมโดยการนำรายได้ส่วนที่เหลือจากการบริโภคไปใช้จ่ายโดยการซื้อสินทรัพย์ถาวร

2. การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงิน เป็นการถือไว้ในรูปของทรัพย์สินทางการเงิน การออมรูปแบบนี้ มีสภาพคล่องสูง มีความเสี่ยงน้อย และสามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ง่าย

3. การออมในรูปแบบอื่นๆ คือการออมที่ไม่ได้เป็นการสะสมหรือการถือเก็บไว้เพื่อมูลค่าที่สูงขึ้น แต่เป็นการออมจากการลดรายจ่าย การลดลงของหนี้สิน

(กุลฐกาน ตั้งทิวาพร, 2555) การที่บุคคลจะตัดสินใจเลือกวิธีการออม จะต้องคิดว่าการออมโดยวิธีใดจะให้ผลประโยชน์และทำให้เงินออมเพิ่มค่ามากที่สุด ซึ่งก็มีหลากหลายวิธีการที่จะเลือกทั้งที่มีความเสี่ยงและไม่มีความเสี่ยง โดยการออมแบ่งเป็นสินทรัพย์ที่มีความเสี่ยงมากเช่น หุ้นทุน หุ้นกู้ หุ้นสามัญ กองทุนทองคำหรือกองทุนน้ำมัน เป็นต้น ด้านสินทรัพย์ที่มีความเสี่ยงน้อย เช่น กองทุนรวมต่างๆ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ส่วนสินทรัพย์ที่ไม่มีความเสี่ยงเลยหรือที่ได้ผลตอบแทนที่แน่นอนโดยมีการรับประกันโดยสถาบันผู้ออก ได้แก่ เงินฝากธนาคาร พันธบัตรรัฐบาล ประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์

(นเรศ หนองใหญ่, 2560) พฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตพื้นที่เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี มีการออมเงินในรูปแบบดังนี้ ออมเงินโดยการนำเงินไปฝากธนาคาร ออมโดยเก็บเงินสดไว้ในมือ ออมเงินโดยการเล่นแชร์ เงินฝากสหกรณ์ออมทรัพย์ ออมในรูปแบบสินทรัพย์ถาวร ออมเงินโดยการนำเงินฝากผ่านกองทุนสำรองเลี้ยงชีพของที่ทำงาน ออมเงินโดยการนำเงินไปให้กู้ยืมและออมเงินโดยการนำไปซื้อทองหรือลงทุนในหุ้น

ด้านความถี่ในการออม

(ชานีเยฮ์ ช่างวัฒนกุล, 2559) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนจังหวัดสตูล พบว่า พฤติกรรมการออมของประชาชนจังหวัดสตูลนิยมออมเป็นรายเดือน โดยเงินออมเหล่านั้นมาจากเงินที่เหลือจากการใช้จ่าย

(นเรศ หนองใหญ่, 2560) พฤติกรรมการออมในภาพรวมอยู่ในระดับพอใช้ พบว่าส่วนใหญ่ออมเงินโดยการนำไปฝากธนาคาร ออมโดยเก็บเงินสดไว้ในมือ เก็บอบทุกเดือน ออมในรูปแบบสินทรัพย์ถาวร ออมในรูปแบบเงินฝากสหกรณ์ออมทรัพย์อยู่ในระดับหลายเดือนครั้ง

(ดารารภรณ์ โคลิรีวิวัฒน์, 2558) ศึกษาพฤติกรรมและรูปแบบการออมของข้าราชการ

กองทัพอากาศ พบว่ากลุ่มตัวอย่างออมเงินทุกเดือนมากที่สุดถึงร้อยละ 57.25 รองลงมาเลือกออมเงินในกลุ่มของการออมแล้วแต่โอกาส เมื่อมีเงินเหลือ หรือเมื่อมีรายได้

ด้านจำนวนเงินในการออม

(กฤตภาส เลิศสงคราม, 2555) พฤติกรรมการออมของบริษัทพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ พบว่าเพศหญิงมีการออมที่ระดับต่ำกว่า 5,000 บาท พนักงานที่มีอายุ 26-30 ปี มีการออมมากที่สุดส่วนใหญ่อยู่ต่ำกว่า 5000 บาท ในขณะที่ อายุ 35-40 ปี ส่วนใหญ่มีการออมต่ำกว่า 5,000 บาท พนักงานที่มีสถานภาพโสด ส่วนใหญ่มีการออมต่ำกว่า 5,000 บาท พนักงานที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มีการออมส่วนใหญ่อยู่ที่ 5,000 บาท

(ดารารภรณ์ โคลิรีวิวัฒน์, 2558) ศึกษาพฤติกรรมและรูปแบบการออมของข้าราชการกองทัพอากาศ พบว่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างมีแนวโน้มลดลงตามช่วงของเงินออมที่สูงขึ้นอย่างเห็นได้ชัด คือ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีเงินออมต่อเดือนน้อยกว่า 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 65.25 แล้วค่อย ๆ ลดลงเป็นร้อยละ 24.00, 7.25, 2.25, 0.75 สำหรับกรณีมีเงินออมต่อเดือนตั้งแต่ 50,000 บาทขึ้นไป ตามลำดับ โดยเฉพาะตัวอย่างที่มีเงินออมต่อเดือนมากกว่า 40,000 บาทขึ้นไปมีสัดส่วนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.50 ของจำนวนตัวอย่างทั้งหมด

(ชานีเยษฐ์ ช่างวัฒนกุล, 2559) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนจังหวัดสตูล พบว่าปัจจัยทางสังคมมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับพฤติกรรมการออมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติด้านของจำนวนเงินออม

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบไม่ทดลอง (Experimental Design) และเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามแบบวิจัยตัดขวาง (Cross sectional Study) ใช้เครื่องมือการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีทางสถิติ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ บุคคลวัยทำงานในกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน โดยการใช้การคำนวณสูตรของ Yamane (1967) โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยแบบสอบถามแบบปลายเปิดและปิด โดยมีรายละเอียดดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทางด้านปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ได้แก่ เพศ สถานภาพการสมรส อายุ ระดับการศึกษา รายได้ส่วนตัวต่อเดือน ค่าใช้จ่ายต่อเดือน และตำแหน่งงานมีจำนวนข้อคำถามทั้งหมด 7 ข้อ

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการออมของบุคคลวัยทำงานในกรุงเทพมหานคร ซึ่งประกอบด้วย ด้านวัตถุประสงค์ในการออม ด้านรูปแบบของการออม ด้านความถี่ในการออม และด้านจำนวนเงินในการออม มีจำนวนข้อคำถามทั้งหมด 14 ข้อ มีระดับการให้ความคิดเห็นในระดับมากที่สุด 5 คะแนน, มีระดับการให้

ความคิดเห็นในระดับมาก 4 คะแนน,มีระดับการให้ความคิดเห็นในระดับปานกลาง 3 คะแนน,มีระดับการให้ความคิดเห็นในระดับน้อย 2 คะแนน,มีระดับการให้ความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด 1 คะแนน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพรรณนา (descriptive statistics) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1.1 ใช้ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าความถี่ (Frequency) ในการวิเคราะห์ตัวแปรลักษณะปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา รายได้ส่วนตัวต่อเดือน ค่าใช้จ่ายต่อเดือน และตำแหน่งงาน

1.2 ใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) กับตัวแปรที่มีระดับการวัดเชิงปริมาณ ได้แก่ พฤติกรรมการออมของบุคคลวัยทำงานในกรุงเทพมหานครประกอบด้วย ด้านวัตถุประสงค์ในการออม ด้านรูปแบบของการออม ด้านความถี่ในการออม และด้านจำนวนเงินในการออมที่ผู้วิจัยกำหนดในกรอบแนวคิดการวิจัย

2. สถิติอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

2.1 เพื่อศึกษาพฤติกรรมการออมของบุคคลวัยทำงานในกรุงเทพมหานครที่ จำแนกตาม อายุ ระดับการศึกษา รายได้ส่วนตัวต่อเดือน ค่าใช้จ่ายต่อเดือน และตำแหน่งงานจะใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติความแปรปรวนทางเดียว (One – way ANOVA) หากพบความแตกต่างจะนำไปสู่การเปรียบเทียบเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของ LSD และในส่วนของเพศ และสถานภาพการสมรส จะใช้การวิเคราะห์ด้วย สถิติ t-test

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามการวิจัย เรื่อง พฤติกรรมการออมของบุคคลวัยทำงานในกรุงเทพมหานคร สรุปผลการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

1. ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการออมของบุคคลวัยทำงานในกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม พบว่าบุคคลวัยทำงานในกรุงเทพมหานคร ให้ระดับความคิดเห็นด้านวัตถุประสงค์ในการออมในระดับมาก ด้านรูปแบบของการออมให้ระดับความคิดเห็นมาก ด้านความถี่ในการออมคิดเป็นจำนวน 10.10 ครั้งต่อปี และด้านจำนวนเงินในการออมแต่ละครั้งคิดเป็นร้อยละ 13.58 ของรายได้

2. ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการออมของบุคคลวัยทำงานในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ดังนี้ บุคคลวัยทำงานในกรุงเทพมหานครที่มีสถานภาพการสมรสต่างกัน มีพฤติกรรมการออมไม่ต่างกัน บุคคลวัยทำงานในกรุงเทพมหานครที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ส่วนตัวต่อเดือน ค่าใช้จ่ายต่อเดือน และตำแหน่งงานต่างกัน มีพฤติกรรมการออมต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยการพฤติกรรมการออมของบุคคลวัยทำงานในกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยทำการสรุปตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาพฤติกรรมการออมของบุคคลวัยทำงานในกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม พบว่า บุคคลวัยทำงานในกรุงเทพมหานคร ให้ระดับความคิดเห็นด้านวัตถุประสงค์ในการออมในระดับมาก ด้านรูปแบบของการออมให้ระดับความคิดเห็นมาก ด้านความถี่ในการออมคิดเป็นจำนวน 10.10 ครั้งต่อปี และด้านจำนวนเงินในการออมแต่ละครั้งคิดเป็นร้อยละ 13.58 ของรายได้

1.1 ด้านวัตถุประสงค์ในการออม พบว่าบุคคลวัยทำงานในกรุงเทพมหานคร ให้ระดับความคิดเห็นด้านวัตถุประสงค์ในการออมภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ การออมเพื่อเก็บไว้ใช้จ่ายยามฉุกเฉิน และถัดมาคือการออมเพื่อเก็บไว้ใช้จ่ายยามชรา การออมเพื่อเก็บเงินไว้บริโภคในอนาคต การออมเพื่อเก็บไว้ซื้อที่อยู่อาศัย การออมเพื่อนำเงินออมไปใช้เพื่อเป็นการลงทุน การออมทำให้สามารถลดหย่อนภาษีได้ การออมเพื่อเก็บไว้เป็นมรดก และการออมเพื่อเก็บไว้ใช้จ่ายสำหรับการศึกษา ตามลำดับ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าวัตถุประสงค์ในการออมของแต่ละบุคคลแตกต่างกันออกไป ขึ้นอยู่กับความพร้อมในปัจจุบัน และการวางแผนในอนาคต ของแต่ละบุคคล ซึ่งวัตถุประสงค์ในการออมที่บุคคลให้ความสำคัญมากที่สุดคือ การเก็บไว้ใช้จ่ายยามฉุกเฉิน ไม่ว่าจะมีความพร้อมในปัจจุบันมากน้อยเพียงใด หรือว่ามี การวางแผนในอนาคตดีเพียงใด จะไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ฉุกเฉินที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ซานีเยอร์ ช่างวัฒนกุล (2559,8-11) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนจังหวัดสตูล พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลมากสำหรับการออม คือ วัตถุประสงค์เพื่อใช้จ่ายยามฉุกเฉินมีมากที่สุด รองลงมาคือ วัตถุประสงค์เพื่อใช้จ่ายยามชรา วัตถุประสงค์เพื่อเก็บไว้เป็นมรดกให้ลูกหลาน วัตถุประสงค์เพื่อใช้จ่ายสำหรับการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของนนทพร จรัสสุขสวัสดิ์ (2560,9) การวางแผนทางการเงินของบุคคลกลุ่มวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้ที่มีการวางแผนทางการเงินในเขตกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่ จะมีวัตถุประสงค์ในการออมเพื่อไว้ใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน และการนำเงินไปลงทุน สอดคล้องกับแนวคิดของ ดาราภรณ์ โคลิรีวิวัฒน์ 2558 การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างระดับชั้นยศกับสาเหตุสำคัญที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างตัดสินใจออม พบว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับการออมเงินเพื่อวัตถุประสงค์ในการใช้จ่ายยามฉุกเฉินมากที่สุด สอดคล้องกับแนวคิดของกฤตภาส เลิศสงคราม 2555 พนักงานบริษัทพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ มีจุดมุ่งหมายในการออมเพื่อใช้จ่ายยามฉุกเฉินมากที่สุด และจุดมุ่งหมายการออมเพื่อใช้เป็นแหล่งเงินทุนในอนาคต เพื่อผลตอบแทน เพื่อเป็นมรดกให้ครอบครัว และเพื่อการลดหย่อนภาษี อยู่ในระดับมาก ถึงมากที่สุด ในขณะที่ จุดมุ่งหมายในการออมเพื่อลดหย่อนภาษี อยู่ในระดับปานกลางมาก

1.2 ด้านรูปแบบของการออม พบว่าบุคคลวัยทำงานในกรุงเทพมหานคร ให้ระดับความสำคัญด้านรูปแบบของการออมภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ มีการประเมินผลตอบแทนก่อนเลือกรูปแบบการออมเงิน เช่น การประเมินอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก ดอกเบี้ยพันธบัตร เงินที่จะได้คืนจากประกันชีวิต ถัดมาคือ ออมเงินโดยการเก็บในรูปแบบของทรัพย์สินถาวร เช่นการออมโดยการซื้อทองคำที่ดิน บ้าน อาคารพาณิชย์ รถยนต์ มีการประเมินความเสี่ยงก่อนการเลือกรูปแบบการออมเงิน เช่นสินทรัพย์ที่มีความเสี่ยงสูงอาจทำให้ได้รับเงินต้นคืนไม่เท่ากับจำนวนเงินที่ลงทุนเริ่มแรก ออมโดยการเก็บในรูปแบบของสินทรัพย์ทางการเงิน เช่น การซื้อกองทุนต่าง ๆ การซื้อพันธบัตร การซื้อประกันชีวิต ตามลำดับ ผู้วิจัยมี

ความเห็นว่าคุณค่าด้านรูปแบบการออมนั้นไม่ว่าจะออมเงินในรูปแบบใด จะต้องคำนึงถึงผลตอบแทนอยู่เสมอ เพราะว่าค่าจำนวนเงินออมในวันนี้ ย่อมน้อยกว่าเงินออมในอนาคต ผลตอบแทนของเงินออมเป็นสิ่งที่ทำให้เงินออมมีการเพิ่มค่าขึ้น โดยออมเงินในแต่ละรูปแบบให้ผลตอบแทนต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นผลตอบแทนในรูปแบบของตัวเงินหรือผลตอบแทนในรูปแบบอื่นเช่นความสะดวกเป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของอนงนาฏ ศุภกิจวณิชกุล (2558,13) กล่าวไว้ว่ารูปแบบของการออม ประกอบด้วย 3 รูปแบบ ซึ่งแต่ละแบบได้ผลตอบแทนที่ต่างกัน ได้แก่ การออมในรูปแบบของสินทรัพย์ถาวร การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงิน การออมเงินฝากที่สถาบันทางการเงินต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของกฤตภาส เลิศสงคราม 2555 ซึ่งกล่าวว่ารูปแบบการออมของพนักงานบริษัทพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ มีการออมในสถาบันการเงินประเภทธนาคารพาณิชย์ โดยการออมในผลิตภัณฑ์ทางการเงินต่างๆ และไม่ได้ออมในสถาบันการเงิน ซึ่งการออมที่ไม่ใช่สถาบันการเงินคือการออมในสินทรัพย์ ซึ่งสอดคล้องกับปรารณา เหล่าคนดี 2558 กล่าวว่าพนักงานบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม บัวหลวง จำกัด มีการเลือกออม/ลงทุนในสินทรัพย์ทางการเงินที่หลากหลายประเภท ทั้งในส่วนของออม/ลงทุนเพื่อลดหย่อนภาษี เช่น LTF ประกันชีวิต และหุ้น ตลอดจนการทำการออมการลงทุนเพื่อเพิ่มมูลค่าของเงิน สอดคล้องกับดารารภณ์ โคสิริวิวัฒน์ 2558 ที่ศึกษารูปแบบการออมของกลุ่มตัวอย่าง พบว่ากลุ่มตัวอย่างนิยมออมเงินด้วยบัญชีเงินฝากประเภทต่างๆ ในสถาบันการเงิน รองลงมาอยู่ในกลุ่มของการเก็บสะสมในรูปแบบเงินสด ซื้ออสังหาริมทรัพย์และอสังหาริมทรัพย์ และการซื้อกรรมธรรม์ประกันชีวิต การลงทุนในรูปแบบของทองคำ หุ้นกองทุนประเภทต่าง ๆ และพันธบัตรรัฐบาลยังได้รับความนิยมเป็นจำนวนน้อย

1.3 ด้านความถี่ในการออม พบว่า บุคคลวัยทำงานในกรุงเทพมหานคร มีพฤติกรรมการออมในด้านความถี่ในการออมคิดเป็น 10.10 ครั้งต่อปี ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ความถี่ในการออมเงินนั้นจะขึ้นอยู่กับความสามารถของแต่ละบุคคลในการออมเงินส่วนที่เหลือจากการใช้จ่าย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ชานี ยะย์ ช่างวัฒนกุล 2559 ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนจังหวัดสตูล พบว่าพฤติกรรมการออมของประชาชนจังหวัดสตูลนิยมออมเป็นรายเดือน โดยเงินออมเหล่านั้นมาจากเงินที่เหลือจากการใช้จ่าย และสอดคล้องกับแนวคิดของนเรศ หนองใหญ่ 2560 พฤติกรรมการออมในภาพรวมอยู่ในระดับพอใช้ พบว่าส่วนใหญ่ออมเงินโดยการนำไปฝากธนาคาร ออมโดยเก็บเงินสดไว้ในมือ เก็บทุกเดือน ออมในรูปแบบสินทรัพย์ถาวร ออมในรูปแบบเงินฝากสหกรณ์ออมทรัพย์อยู่ในระดับหลายเดือนครั้ง

2. ผลการศึกษาพฤติกรรมการออมของบุคคลวัยทำงานในกรุงเทพมหานครและ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลสามารถสรุปได้ดังนี้

2.1 บุคคลวัยทำงานในกรุงเทพมหานครที่มีเพศต่างกัน มีพฤติกรรมการออม ด้านรูปแบบของการออม ด้านความถี่ในการออมและด้านจำนวนเงินในการออมไม่ต่างกัน แต่บุคคลวัยทำงานในกรุงเทพมหานครที่มีเพศต่างกัน มีพฤติกรรมการออมด้านวัตถุประสงค์ของการออมต่างกัน ผู้วิจัยมีความเห็นว่า บุคคลวัยทำงานในกรุงเทพมหานครปริมาณพลทั้งเพศหญิงและเพศชาย มีความต้องการที่จะวางแผนทางการเงินเหมือนกัน จะต่างกันเพียงวัตถุประสงค์ของการออมเงินเท่านั้น ซึ่งไม่สอดคล้องกับแนวคิดของกฤตภาส เลิศสงคราม (2555) ได้กล่าวไว้ว่าจำนวนเงินออมของพนักงานบริษัทอสังหาริมทรัพย์ ที่เป็นเพศหญิงมี การออม

มากกว่าเพศชาย อาจเนื่องมาจากลักษณะส่วนบุคคลของเพศชายและเพศหญิงมีความแตกต่างกันจึงทำให้แนวปฏิบัติ ทักษะคติ โดยเพศหญิงมีความระมัดระวังในการดำเนินชีวิตมากกว่าเพศชาย ไม่สอดคล้องกับแนวคิดชานีเยอร์ ช่างวัฒนกุล(2559) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนจังหวัดสตูลพบว่า เพศ ของประชาชนจังหวัดสตูลที่แตกต่างกัน ส่งผลให้ประชาชนจังหวัดสตูลมีพฤติกรรมการออมที่แตกต่างกัน

2.2 บุคคลวัยทำงานในกรุงเทพมหานครที่มีอายุต่างกัน มีพฤติกรรมการออมด้านวัตถุประสงค์ในการออม ด้านรูปแบบในการออม และด้านความถี่ในการออมไม่ต่างกัน แต่บุคคลวัยทำงานในกรุงเทพมหานครที่มีอายุต่างกัน มีพฤติกรรมการออมด้านจำนวนเงินในการออมต่างกัน ผู้วิจัยมีความเห็นว่า บุคคลวัยทำงานในกรุงเทพมหานครในทุกช่วงอายุจะมีการวางแผนการออมเหมือนกัน เนื่องจากบุคคลทุกคนต้องการที่จะมีชีวิตในอนาคตที่มีความมั่นคงกันทั้งนั้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดกฤตภาส เลิศสงคราม (2555) อายุมีความสัมพันธ์กับรายได้ตามทฤษฎีวัฏจักรชีวิต (Life cycle Theory) คือพนักงานบริษัทพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุไม่มาก เป็นช่วงเวลาของการเริ่มต้นวัยทำงาน ทำให้ยังมีรายได้ไม่สูงมากนัก เงินส่วนที่เหลือจากการใช้จ่าย การซื้อสินค้าและบริการ แล้วนำมาเก็บออม จึงมีจำนวนน้อยตามไปด้วย และเมื่อมีอายุเพิ่มมากขึ้น รายได้มากขึ้นจะทำให้มีความสามารถในการออมได้มากขึ้นด้วย และไม่สอดคล้องกับนันทพร จรัสสุขสวัสดิ์ (2560)ผู้ที่มีการวางแผนทางการเงินในเขตกรุงเทพมหานครที่มีอายุต่างกัน ทำให้การวางแผนทางการเงิน โดยรวมไม่ต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การวางแผนทางการเงินด้านการลงทุน

2.3 บุคคลวัยทำงานในกรุงเทพมหานครที่มีสถานภาพต่างกัน มีพฤติกรรมการออมทุกด้านไม่ต่างกัน ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า บุคคลวัยทำงานในกรุงเทพมหานครไม่ว่าจะมีสถานภาพ โสด/หย่าร้าง หรือสมรส ต่างมีการวางแผนทางการเงินเหมือนกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับกฤตภาส เลิศสงคราม (2555) กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพโสดมีจำนวนเงินออมต่ำกว่า 5,000 บาท มากที่สุด ซึ่งอาจวิเคราะห์ได้ตามปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดจุดมุ่งหมายของการลงทุน ได้ระบุว่า การมีครอบครัวและความรับผิดชอบที่มีต่อครอบครัว ผู้ที่มีภาระรับผิดชอบต่อความเป็นอยู่ของครอบครัว ทำให้กลุ่มดังกล่าวจำเป็นต้องออมมากขึ้นเพื่อเป็นการสะสมความมั่งคั่ง และไม่สอดคล้องกับชานีเยอร์ ช่างวัฒนกุล(2559) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนจังหวัดสตูล พบว่า สถานภาพ ของประชาชนจังหวัดสตูลที่แตกต่างกัน ส่งผลให้ประชาชนจังหวัดสตูลมีพฤติกรรมการออมที่แตกต่างกัน

2.4 บุคคลวัยทำงานในกรุงเทพมหานครที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีพฤติกรรมการออมด้านวัตถุประสงค์ในการออม ด้านรูปแบบการออม ด้านความถี่ในการออม และด้านจำนวนเงินในการออมต่างกัน ผู้วิจัยมีความเห็นว่า บุคคลวัยทำงานที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี และ สูงกว่าปริญญาตรี บุคคลกลุ่มนี้เมื่อระดับการศึกษาที่สูงก็จะมีรายได้สูงตามไปด้วย รวมถึงการศึกษาที่สูงยังช่วยให้คนกลุ่มนี้สามารถศึกษาทำความเข้าใจระบบและประโยชน์ของการออมเงินได้มากขึ้นด้วย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ กฤตภาส เลิศสงคราม (2555) ที่กล่าวไว้ว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีจำนวนเงินออมต่ำกว่า 5,000 บาท มากที่สุด ในขณะที่ผู้ที่มีระดับการศึกษาปริญญาโท มีจำนวนเงินออมในช่วง 10,001-20,000 บาท มาก

ที่สุด และยังสอดคล้องกับแนวคิดของดารารภรณ์ โคสิริวิวัฒน์ (2558) ลักษณะการออม มีความสัมพันธ์กับปัจจัยส่วนบุคคลในด้านระดับการศึกษาโดยกลุ่มตัวอย่างระดับชั้นยศจำอากาศและนาวาอากาศ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีและต่ำกว่า มีหนี้สิน และมีเงินออมต่อเดือนน้อย จะไม่นิยมกำหนดวงเงินออมที่แน่นอน ในขณะที่ระดับชั้นยศ ร.ต. ถึง ร.อ. และ น.อ. ขึ้นไป สำเร็จการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีไม่มีหนี้สิน และมีจำนวนเงินออมต่อเดือนสูง จะนิยมกำหนดวงเงินออมที่แน่นอน

2.5 บุคคลวัยทำงานในกรุงเทพมหานครที่มีรายได้ส่วนตัวต่อเดือนต่างกันมีพฤติกรรมการออมด้านวัตถุประสงค์ในการออม และด้านรูปแบบการออม ด้านความถี่ในการออม และด้านจำนวนเงินในการออมต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 ผู้วิจัยมีความเห็นว่า บุคคลวัยทำงานที่รายได้ส่วนตัวต่อเดือนต่างกัน มีพฤติกรรมการออมต่างกัน เนื่องจากบุคคลวัยทำงานที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนสูง ย่อมมีพฤติกรรมการออมที่สูงตามไปด้วย เนื่องจากบุคคลที่รายได้เฉลี่ยน้อยเมื่อหักค่าใช้จ่ายแล้วก็จะเหลือเงินไว้เก็บออมน้อยตามไปด้วยเช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของนันทพร จรัสสุขสวัสดิ์ (2560) ได้กล่าวไว้ว่าผู้ที่มีการวางแผนทางการเงินในเขตกรุงเทพมหานครที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน ทำให้การวางแผนทางการเงินด้านการเกษียณอายุ และยังสอดคล้องกับแนวคิดของกฤตภาส เลิศสงคราม (2555) กล่าวว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่อเดือนช่วง 15,001-20,000 มีจำนวนเงินออมต่ำกว่า 5,000 บาทมากที่สุด และออมในสถาบันการเงินมากที่สุด เนื่องจากผู้ที่มีรายได้้น้อยเมื่อหักค่าใช้จ่ายแล้วก็จะเหลือเงินไว้เก็บออมน้อยตามไปด้วย

2.6 บุคคลวัยทำงานในกรุงเทพมหานครที่มีค่าใช้จ่ายต่อเดือนต่างกันมีพฤติกรรมการออมด้านวัตถุประสงค์ในการออม ด้านรูปแบบในการออม และด้านจำนวนเงินในการออมต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 ผู้วิจัยมีความเห็นว่า บุคคลวัยทำงานที่ค่าใช้จ่ายต่อเดือนน้อยเพราะมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนน้อย และผู้ที่มีค่าใช้จ่ายต่อเดือนสูงก็อาจจะมียาได้ต่อเดือนสูง จึงมีพฤติกรรมการออมที่สูงกว่า ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของกฤตภาส เลิศสงคราม (2555) ได้กล่าวไว้ว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีค่าใช้จ่ายสินค้าและบริการต่อเดือน 5,001-10,000 มีการออมต่ำกว่า 5,000 บาท มากที่สุด และมีการออมในสถาบันการเงินมากที่สุด อาจจะเนื่องจากว่าผู้ที่มีรายจ่ายน้อยเพราะรายได้ต่อเดือนน้อย และผู้ที่มีรายจ่ายสูงกว่าก็อาจจะมียาได้ต่อเดือนสูงกว่า และยังสอดคล้องกับแนวคิดของวันดี หิรัญสถาพร และคณะ (2558) ได้กล่าวว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีรายได้ 3,001 – 4,000 บาทต่อเดือน ซึ่งเป็นสัดส่วนที่ค่อนข้างน้อย และผู้ตอบแบบสอบถามมีค่าใช้จ่ายต่อเดือนสูงสุด เดือนละ 3,001-4,000 คิดเป็นร้อยละ 35.9 และเป็นค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคมากที่สุด รองลงมาคือค่าใช้จ่ายเพื่อการเดินทางมาเรียน จึงอาจเป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้นักศึกษาไม่มีรายได้เหลือเพื่อการออม

2.7 บุคคลวัยทำงานในกรุงเทพมหานครที่มีตำแหน่งงานต่างกันมีพฤติกรรมการออมด้านวัตถุประสงค์ในการออม ด้านรูปแบบในการออม และด้านจำนวนเงินในการออมต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 ผู้วิจัยมีความเห็นว่าบุคคลวัยทำงานที่มีตำแหน่งงานต่างกันทำให้มีความรู้มีประสบการณ์ต่างกัน การตัดสินใจเลือกรูปแบบในการออมเงิน หรือวัตถุประสงค์ในการออมเงินจึงต่างกันด้วย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของดารารภรณ์ โคสิริวิวัฒน์ 2558 ได้กล่าวไว้ว่าการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างระดับชั้นยศกับรูปแบบการออมกลุ่มตัวอย่างพบว่าโดยกลุ่มตัวอย่างนิยมออมเงินด้วยบัญชีเงินฝากประเภท

ต่าง ๆ ในสถาบันการเงินมากที่สุด ขณะที่ชั้นยศจำอาภาคนิยมเก็บสะสมในรูปแบบเงินสดในระดับที่ใกล้เคียงกัน ชั้นยศพันจ่านิยมเก็บสะสมในรูปแบบเงินสดในระดับใกล้เคียงกับการซื้อสังหาริมทรัพย์ ระดับชั้นเรืออากาศขึ้นไป เริ่มนิยมซื้อสังหาริมทรัพย์และเริ่มมีการซื้อกรรมธรรม์ประกันชีวิตมากขึ้นที่ระดับชั้นยศนาวาอากาศขึ้นไป และยังคงสอดคล้องกับฐานปณิ ไตรทอง 2555 ได้กล่าวว่าจากผลการศึกษาพบว่า บุคคลากรสาย ค มีความเข้าใจในสิทธิ ผลตอบแทนหลังเกษียณอายุ ด้านความเข้าใจการประเมินสถานะทางการเงินและด้านความเข้าใจของอาชีพสำรองอยู่ในระดับปานกลาง ด้านความต้องการการสนับสนุนด้านการฝึกอบรมของ บุคคลากรพบว่ามีความต้องการการสนับสนุนอยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน

ข้อเสนอแนะที่ได้จากงานวิจัย

จากผลการวิจัยครั้งนี้ มีข้อเสนอแนะในการวิจัยเพื่อใช้ให้เป็นประโยชน์และเป็นแนวทางสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ด้านวัตถุประสงค์ของการออม

บุคคลวัยทำงานในกรุงเทพมหานครให้ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมการออมด้านวัตถุประสงค์ในการออมในระดับมาก โดยที่การออมเพื่อเก็บไว้ใช้จ่ายยามฉุกเฉิน เป็นด้านที่ได้รับระดับความคิดเห็นมากที่สุดดังนั้นบริษัทที่มีผลิตภัณฑ์ประเภทเงินออม สามารถออกแบบผลิตภัณฑ์ให้เหมาะสมกับการเก็บไว้ใช้จ่ายยามฉุกเฉิน จะเป็นการกระตุ้นยอดขายได้

2. ด้านรูปแบบของการออม

บุคคลวัยทำงานในกรุงเทพมหานครให้ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมการออมด้านรูปแบบของการออมในระดับมาก โดยเน้นไปที่ผลตอบแทนของรูปแบบการออม ดังนั้นบริษัทที่มีผลิตภัณฑ์ประเภทเงินออม ควรมีการสื่อสารให้บุคคลวัยทำงานรับรู้ถึงผลตอบแทนที่จะได้รับจากผลิตภัณฑ์ประเภทเงินออมที่บริษัทมีอยู่ หรือนำรูปแบบของการออมเงินไปพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่

3. ด้านความถี่ในการออม

บุคคลวัยทำงานในกรุงเทพมหานครมีพฤติกรรมการออมในด้านความถี่ในการออมในคิดเป็น 10.10 ครั้งต่อปี ดังนั้นบริษัทที่มีผลิตภัณฑ์เพื่อการออมเงิน ควรออกแบบการฝากเงินให้สามารถแบ่งฝากได้เป็นรายเดือน จะสามารถกระตุ้นยอดขายได้

4. ด้านจำนวนเงินในการออม

บุคคลวัยทำงานในกรุงเทพมหานครมีพฤติกรรมการออมในด้านจำนวนเงินในการออมในแต่ละครั้ง คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 13.58 ของรายได้ ซึ่งเป็นอัตราที่ไม่เพียงพอต่อการสำรองไว้ใช้ในอนาคต ดังนั้นภาครัฐควรหามาตรการเพื่อส่งเสริมให้ประชาชนเก็บออมเงินมากขึ้น โดยการลดค่าใช้จ่าย เพื่อเป็นการลดภาระของภาครัฐในการดูแลประชาชนในยามชราในอนาคต

5. ด้านปัจจัยส่วนบุคคล

บุคคลวัยทำงานในกรุงเทพมหานครที่มีสถานภาพต่างกัน มีพฤติกรรมการออมไม่ต่างกัน ส่วนบุคคลวัยทำงานที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ส่วนตัวต่อเดือนค่าใช้จ่ายต่อเดือน และตำแหน่งงานต่างกันมี

พฤติกรรมการณ์การออมต่างกัน ดังนั้น ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่มีผลิตภัณฑ์ประเภทเงินออม สามารถออกแบบผลิตภัณฑ์ให้เหมาะสมกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ส่วนตัวต่อเดือน เพื่อให้ยอดขายผลิตภัณฑ์เงินออมเพิ่มขึ้น เพื่อให้ตรงและเหมาะสมกับความต้องการของผู้ที่ต้องการออมเงิน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาควรศึกษาตัวแปรอื่นๆ ที่อาจจะผลต่อพฤติกรรมการณ์การออมของบุคคลวัยทำงาน เช่น ภูมิหลังในการเลี้ยงดู อัตราการว่างงาน ภาระหนี้สิน ผู้มีอิทธิพลในการออม ภาระภาษี ผลตอบแทนที่ต้องการ

2. ควรมีการศึกษาด้านประชากรให้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น จึงควรขยายเขตด้านประชากรให้มากยิ่งขึ้น เช่น พฤติกรรมการณ์การออมของบุคคลในเขตจังหวัดอื่นๆ เพิ่มเติม เช่น บุคคลวัยทำงานในเขตภาคใต้ ภาคอีสาน ภาคเหนือ เพื่อให้เกิดความแตกต่างทางด้านความคิด และได้ผลการวิจัยที่มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กฤตภาส เลิศสงคราม (2555). *พฤติกรรมการณ์การออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของพนักงานบริษัทพัฒนาอสังหาริมทรัพย์*. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การพัฒนามนุษย์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- กุลฐกาน ตั้งทิวาพร (2555). *ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการณ์การออมของบุคคลวัยทำงาน: กรณีศึกษาพนักงานธนาคาร*. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการตลาด, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- จารุณี จอมโคกสูง (2555). *การวางแผนการเงินส่วนบุคคลของประชากรอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา*. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (การเงินและการธนาคาร), มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ชานีเยษฐ์ ช่างวัฒนกุล (2559). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการณ์การออมของประชาชนจังหวัดสตูล*. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- ฐาปณี ไตรทอง (2555). *การวางแผนทางการเงินวัยเกษียณอายุของบุคลากรในมหาวิทยาลัยรามคำแหง*. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (การเงินและการธนาคาร), มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ดารารภณ์ โคลิวิวัฒน์ (2558). *การศึกษาพฤติกรรมการณ์การออมและรูปแบบการออมของข้าราชการกองทัพอากาศ*. การศึกษาอิสระปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- นเรศ หนองใหญ่ (2560). *พฤติกรรมการณ์การออมของประชาชนในเขตพื้นที่เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี*. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา

- นันทพร จรัสสุขสวัสดิ์ (2560). การวางแผนทางการเงินของบุคคลกลุ่มวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร. การศึกษาอิสระปริญญาการศึกษาด้านบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- นิภาพันท์ พูนเสถียรทรัพย์ ค้นเมื่อ 6 พฤษภาคม 2562 จาก <https://www.scb.co.th/th/personal-banking/stories/saving-tips-for-sustainable-profit.html>
- ปนิดดา คันธรส(2555). ปัจจัยทางเศรษฐกิจกับการออมภาคเอกชนในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตร์ มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ปรารธนา เหล่าคนดี (2558). พฤติกรรมการออมของคนวัยทำงาน กรณีศึกษา พนักงานบริษัทฟู๊ดโปรเจ็ค (สยาม) จำกัด และ พนักงานบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม บัวหลวง จำกัด. การศึกษาอิสระปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- พจรินทร์ รังศรีสัมพันธ์ (2558) ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการออมและทัศนคติของลูกค้ายุทธศาสตร์ออมสิน สาขาบึงกุ่มบางปะกอก กรุงเทพมหานคร. บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสยาม
- พิจิตรา นุชนุ่ม(2557) การให้ความหมายและที่มาของความหมาย กระบวนการออมเงิน ปัญหาและอุปสรรค ในการออมเงินตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี.ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
- วันดี หิรัญสถาพร และคณะ (2558). พฤติกรรมการออมของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ บพิตรพิมุข จักรวรรดิ. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
- ศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย ค้นเมื่อ 6 พฤษภาคม 2562 จาก <https://www.1213.or.th/th/moneymgt/save/Pages/save.aspx>
- อนงนาฏ ศุภกิจฉวนิชกุล(2560). พฤติกรรมการออมและการบริหารการเงินก่อนเกษียณอายุกรณีศึกษาบุคลากร มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม. ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร